

### ನಾಟಿ:

ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, 1 ಫ಼ನ ಮೀ. ಅಳತೆಯ ಗುಣಿಗಳನ್ನು 4.0 ಮೀ. x 4.0 ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ನಂತರ ಗುಣಿಯಿಂದ ಹೊರತೆಗೆದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಬಿಸಿಲಿಗೆ 15-20 ದಿವಸ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಗುಣಿಗೆ ಮೇಲ್ಮಣ್ಣು, 25 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ನಾರಿನ ಪುಡಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ತುಂಬಬೇಕು. ನಂತರ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಗುಣಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಜಾಗ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನೆಡಬೇಕು.

### ನೀರಾವರಿ:

ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನೀರುಕೊಡುವ ರೂಢಿ ಇಲ್ಲ ಸಹಜವಾಗಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಗಿಡಗಳಿಗೆ 15 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಬೆಳೆದ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ 25-30 ಲೀಟರ್ ಹವಿ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

### ಕಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆ:

ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಕಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ.

### ಹೊದಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ:

ಗಿಡದ ಸುತ್ತಲು ಹಾಗೂ ಸಾಲುಗಳ ನಡುವೆ ಲಘುವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಸಡಿಲಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಒಣ ಹುಲ್ಲು, ತರಗೆಲೆ, ಹೊಟ್ಟು, ಸಿಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ನಾರಿನ ಪುಡಿ, ಕಸಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಮಂದವಾಗಿ ಹರಡುವುದರಿಂದ ತೇವಾಂಶ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಉಳಿಯುವುದಲ್ಲದೇ ಕಳೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು.

### ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸವರುವಿಕೆ:

ಕಸಿ ಜೋಡಣೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರು ಸಸಿಯಿಂದ ಬರುವ ಚಿಗುರುಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಚಿವುಟಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕಸಿ ಗಿಡದಿಂದ ಬರುವ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಮೀಟರ್ ವರೆಗೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ನಂತರ ಸುಳಿ ರೆಂಬೆಯನ್ನು ಚಿವುಟಿ ಅಗಲ ಕೋನವುಳ್ಳ 4-5 ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಡಬೇಕು. ಮೊದಲ 2-3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಗಿಡಗಳು ಸದೃಢವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಡಬೇಕು. ರೋಗಗ್ರಸ್ತ, ಒಣಗಿದ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಕ್ರ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಫಸಲಿನ ಭಾರಕ್ಕೆ ರೆಂಬೆಗಳು ಮುರಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವಾಗ ಆಧಾರ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

### ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ:

ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಾನಿಕರ ಕೀಟ ಹಾಗೂ ರೋಗಭಾದೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಕೀಟ ಹಾಗೂ ರೋಗ ಕಂಡುಬಂದರೆ 5-10 ಮಿ.ಲೀ. ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು 1 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ 15 ದಿನಗಳಕೊಮ್ಮೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

### ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ:

ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 4-5 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕಸಿ ಗಿಡಗಳು ಕಾಯಿ ಬಿಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಗಳು ತೆಳು ಹಸಿರಿಂದ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದಾಗ (ಕಾಯಿಕಚ್ಚಿ 18-20 ವಾರಗಳ ನಂತರ) ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸದೃಢವಾದ 10ವರ್ಷದ ಮರಗಳಿಂದ 50-70 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ/ಪ್ರತಿಗಿಡಕ್ಕೆ ಇಳುವರಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಈ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿ 20 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

### ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಆದಾಯ( ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ)

ಬೆಳೆ	ದರ (ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ) (ರೂ.)	ಖರ್ಚು (ರೂ.)	ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ (ರೂ.)
ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿ	80-120	75,000- 1,00,000	14,00,000- 14,50,000

### ಮಾರುಕಟ್ಟೆ :

- 1) ಆಯುಷ್ ಔಷಧಿ ತಯಾರಕರು
- 2) ಕಾಂತಿವರ್ಧಕ ತಯಾರಕರು
- 3) ಪೂರಕ ಆಹಾರ ತಯಾರಕರು

### ಔಷಧಿ ಉಪಯೋಗಗಳು:

- 1) ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿ ಭಾಗವೂ ಮನುಷ್ಯನ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳಿಗೂ ರಾಮಬಾಣವಾಗಿದ್ದು, ತ್ರಿದೋಷ (ವಾತ, ಕಫ, ಪಿತ್ತ) ನಿವಾರಣೆಯ ಏಕೈಕ ಹಣ್ಣಾಗಿದೆ. ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
- 2) ಇದನ್ನು ಕೇಶ ತೈಲ, ಶಾಂಪುವಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದಲ್ಲದೇ ದಿನನಿತ್ಯದ ಅಡುಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳಾದ ಕ್ಯಾಂಡಿ, ಜಾಮ್, ರಸ ಮತ್ತು ಮೊರಬ್ಬ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- 4) ಅತಿಸಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬಲ್ಲದು ಹಾಗೂ ಸರಾಗವಾಗಿ ಮಲಮೂತ್ರಗಳ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- 5) ತಾಜಾ ಹಣ್ಣು ಅಥವಾ ಹೋಳುಗಳನ್ನು ತಿನಿಸುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒಸಡುಗಳ ಊತ, ಕೀವು ಸೋರುವುದು, ಬಾಯಿಯ ದುರ್ಗಂಧ ಮುಂತಾದವು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೂರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಜೊಲ್ಲುರಸ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

### ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ :

ಈ ಕರಪತ್ರದಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ರೈತರು ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಕೋರಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಿಶ್ರ / ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

## ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಔಷಧಿ ಗಿಡಮೂಲಕಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ



## ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿ



### ಫೆಬ್ರವರಿ 2018

ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯವರ ಕಛೇರಿ  
4ನೇ ಮಹಡಿ, ವನವಿಕಾಸ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ,  
18ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560003.  
ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 080-23464089/23466431  
ಇ-ಮೇಲ್ : ceokampa@gmail.com

## ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿ

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು** : ಎಂಬ್ಲಿಕ ಅಫಿಸಿನಾಲಿಸ್  
(*Emblia officinalis*)
- ಕುಟುಂಬ** : ಫಿಲ್ಟಾಂಥೇಸಿಯೆ (Phylanthaceae)
- ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಭಾಗ** : ಕಾಯಿ, ತೊಗಟೆ ಮತ್ತು ಬೇರು
- ವಾಣಿಜ್ಯ ಹೆಸರು** : ಆಮ್ಲ

### ಪರಿಚಯ:

ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿ ಸದಾ ಹಸಿರಾಗಿರುವ ಸಣ್ಣ ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಮಗಾತ್ರದ ಮರವಾಗಿದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಾಡು ಮತ್ತು ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಮರಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಹಾಗೂ ಔಷಧೀಯ ಗುಣವುಳ್ಳ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಯು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಔಷಧಿ ಬೆಳೆ. ಈ ಗಿಡವು ಸುಮಾರು 8-10 ಮೀ. ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಗೋಲಾಕಾರವಿದ್ದು ತಿಳಿಹಳದಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಅಧಿಕ ಜೀವಸತ್ವ-ಸಿ (200 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/100 ಗ್ರಾಂ ತಿರುಳಲ್ಲಿ) ಅಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಇತರೆ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ, ಶರ್ಕರಪಿಷ್ಟ, ಪ್ರೋಟೀನ್, ನಾರು, ಖನಿಜಾಂಶವೂ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿವೆ. ಆಂಟಿಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಗುಣವಿರುವ ಈ ಹಣ್ಣು ಜೀವಕೋಶಗಳ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

### ಇತರೆ ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರುಗಳು:

- ಸಂಸ್ಕೃತ** : ಧಾತ್ರಿ, ಆಮಲಕಿ
- ಹಿಂದಿ** : ಆಂವ್‌ಲಾ, ಆಮ್ಲಾ
- ತಮಿಳು** : ನೆಲ್ಲಿಕಾ
- ತೆಲುಗು** : ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಲು
- ಇಂಗ್ಲೀಷ್** : ಇಂಡಿಯನ್ ಗೂಸ್‌ಬೆರಿ

### ಉಗಮ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ :

ಈ ಬೆಳೆಯ ಮೂಲ ಭಾರತದ ಆಗ್ನೇಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಾಯನ್‌ಮಾರ್, ಶ್ರೀಲಂಕ, ಆಫ್ರಿಕಾ ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಒರಿಸ್ಸಾ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

## ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು:

### ಮಣ್ಣು:

ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವ ಆಳವಿರುವ ಫಲವತ್ತಾದ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಗೋಡು ಮಣ್ಣಿನ ಭೂಮಿ ಅತಿ ಸೂಕ್ತ. ಸಾಧಾರಣ ತೇವ ಹಿಡಿದಿಡುವ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಚೇಡಿಮಣ್ಣಿನಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಒಣ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ನೆಲ್ಲಿಯನ್ನು ಆಮ್ಲಯುಕ್ತ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಾರಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ರಸಸಾರ (ಪಿ. ಎಚ್. 6.5 - 9.5) ಇರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು.

### ಹವಾಗುಣ

ಇದು ಒಂದು ಸಮಶೀತೋಷ್ಣದ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಉಷ್ಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ 5.50 ರಿಂದ 500 ಮಿ.ಮೀ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ 1500 ಮೀ. ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

### ತಳಿಗಳು

#### ಬನಾರಸಿ:

ಇದು ಜನಪ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು, ದೊಡ್ಡಗಾತ್ರದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣು ಮಧ್ಯಮ ನಾರು ಹೊಂದಿದ್ದು ಕ್ಯಾಂಡಿ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಕೊಡುತ್ತದೆ.

#### ಕೃಷ್ಣಾ:

ದೊಡ್ಡಗಾತ್ರದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳ ಹೊರಮೈ ನುಣುಪಾಗಿದ್ದು, ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿದ್ದು ಕ್ಯಾಂಡಿ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯ ತಳಿ.

#### ಚಕ್ರಿಯಾ:

ಇದು ತಡವಾಗಿ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು, ಗಿಡವು ಹರಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತದಲ್ಲದೇ, ಹೆಚ್ಚು ಹಣ್ಣು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಸಾಧಾರಣ ಗಾತ್ರವಿದ್ದು ಸಿಪ್ಪೆ ನುಣುಪಾಗಿದ್ದು, ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ತಿರುಳು ನಾರಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಬಿರುಸಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತ.

### ಕಾಂಚನ:

ಹಣ್ಣುಗಳು ಮಧ್ಯಮಗಾತ್ರವಿದ್ದು, ಸಿಪ್ಪೆ ನುಣುಪಾಗಿದ್ದು ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣವಿದ್ದು, ತಿರುಳು, ನಾರಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ.

### ಎನ್‌ಏ-7:

ತಿಳಿ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಸಾಧಾರಣ ಗಾತ್ರದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ತಳಿ.

### ಬಿ.ಎಸ್.ಆರ್-1:

ಹಣ್ಣುಗಳು ಗೊಂಚಲಲ್ಲಿದ್ದು, ಮಧ್ಯಮಗಾತ್ರದ್ದು, ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಕೆಂಬಣ್ಣವಿರುತ್ತದೆ. ಗಿಡಗಳು ಮಧ್ಯಮಗಾತ್ರವಿದ್ದು ಹರಡಬಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಜಾಗದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ತಳಿ.

### ಭೂಮಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು:

ಭೂಮಿಯನ್ನು 1-2 ಬಾರಿ ಆಳವಾಗಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ 25x25x25 ಸೆಂ.ಮೀ. ಅಳತೆಯ ಗುಣಿಗಳನ್ನು 5 ಮೀ. ದೂರಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ತೆಗೆದು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಒಂದೆರಡು ವಾರದ ನಂತರ ಸಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೊಳೆತ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೊಬ್ಬರ (25 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ) ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಕಣ್ಣನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ತುಂಬಿ ಬೇರು ಸಸಿಗಳನ್ನು ಗುಣಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ (ಕಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಭಾಗ ಮೇಲಿರುವಂತೆ) ನೆಟ್ಟು ಆಸರೆ ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಗಿಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 400 ಗಿಡಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಾವಯವ (ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೊಬ್ಬರ) ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಳೆಗಾಲದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮೇ-ಜೂನ್) ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

### ಸಸ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ:

ಬೀಜದಿಂದ ಹಾಗೂ ಕಸಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಬೀಜದಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ ಗಿಡಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಮೊದಲ ಬೆಳೆ ಕೊಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ (8-10ವರ್ಷ) ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ಲಿಂಗ ರೀತಿಯ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ (ಮೃದು) ಕಾಂಡ (Soft wood) ಅಥವಾ ಗುರಾಣಿ ಕಸಿ ವಿಧಾನಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಳೆಯ ಮರಗಳನ್ನು ಮೃದುಕಾಂಡದ ಕಸಿ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ ಉತ್ತಮ ತಳಿಗಳ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಬಹುದು.